

AAG hulpeassa San Franciscossa

AAG – aiemmalta nimeltään *Association of American Geographers*, nykyisin *American Association of Geographers* – keräsi vuotuisen konferenssiinnsa jälleen noin 9 000 konferenssivierasta ja noin 6 000 esitystä. Maalis-huhtikuun vaihteessa (29.3.–2.4.2016) järjestetyn konferenssin puitteet olivat hulpeat, mistä todisti jo pelkkä rekisteröintitiskin kyltin koko. Tänäkin vuonna kaikki oli yhdysvaltalaisittain suurta ja näyttävää.

Monipuolisen koulutuksen jäljillä

Kalliissa San Franciscon kaupungissa, jossa halvimman kahvin sai yllättäen Starbucksissa, järjestetty konferenssi osoittautui yllättävän poliittiseksi. Aloituspöytä AAG:n presidentti **Sarah Bednarz** johti viiden jäsenen paneelikeskustelua koulu-

tuksen merkityksestä. Keskustelun alussa AAG:n edustaja **Yonette Thomas** kertasi, että maantietei-

AAG:n osallistujia rekisteröitymässä konferenssiin. (Kuva: Markus Hilander, 03/16)

lijöiden tulisi osallistua aktiivisesti monenlaisiin tutkimuskysymyksiin, sillä alueellinen ajattelu on tärkeää saada mukaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. **Jenny Zorn** Kalifornian yliopistosta puolestaan totesi, että koulutusta ei pidetä enää julkisena hyvänä, vaan henkilökohtaisena sijoituksena. Lausunto toi valitettavan kirkkaasti mieleeni suomalaisen keskustelun koulutussäästöistä ja sivistyksen arvostamisen murroksesta. Zorn jatkoi suorapuheista linjaansa toteamalla, että päättäjien on helpompi hallita kouluttamattomia kuin oppineita ihmisiä. Keskustelu jatkui yhdysvaltalaiseen professoreiden urapolkuun (*tenure track*) ja siihen, miten kyseisellä polullakin olevia voidaan erottaa vedoten opetuksellisiin syihin tai tilajärjestelyihin.

Maantieteen ydinainekseen perehtyneiden sessioiden kommentaattori professori **David Lambert** jatkoi poliittista linjaa sanomalla, että maantieteellä voi estää ”trumpitisaatioon”. Hän viittasi käsitteellään republikaanien presidenttiehdokas **Donald Trumpin** harjoittamaan politiikkaan. Lambertin mukaan poliitikkojen tavoitteena on valmentaa nuoret työelämään, kun taas opettajien ja maantieteilijöiden tavoitteena on valmentaa heidät *ajatelemaan*. Maantieteellistä ajattelua ja siihen vihiytymistä voidaan pitää maantieteen ”tieteenalan keskeisimpänä sisältönä” (*powerful disciplinary knowledge*, PDK). Se edesauttaa kouluja ilmiöoppimisen ja poikkitieteellisyyden harjoittamisessa, kun myös muiden oppiaineiden sisältöjä osataan tulkita maantieteellisestä näkökulmasta käsin ja päinvastoin.

Kovin tarkkaa määritelmää PDK:lle Lambert, AAG:n opetusasioista vastaava johtaja **Michael Solem** tai professori **Sirpa Tani** eivät halunneet vielä antaa. Tapahtumassa kuullut esitykset tarkastelivatkin PDK:ta eri näkökulmista, ja saivat esitelmöijät vertaamaan eri maiden koulujen opetussuunnitelmia. Esimerkiksi jatko-opiskelija **David Örbring** vertasi Ruotsin ja Kiinan hyvin erilaisia opetussuunnitelmia ja Humboldt-yliopiston professori **Péter Bagoly-Simó** muun muassa Moldovan, Berliinin alueen ja Meksikon opetussuunnitelmia. Meksikossa opettajan muun muassa pitää ilmoittaa oppituntiansa sisältö oppikirjan sivunumeroiden tarkkuudella omassa opetussuunnitelmassaan. Tämä estää opettajaa ajattelemasta asioita laajemmin, PDK:n suosimalla tavalla.

Monipuolisia ajatuksia kartoista

Maantieteen ja maantieteellisen ajattelun ydinaineksenä kartografia luonnollisesti puhutti osallistujia. Maantieteen opetusta ruotineessa sessiossa **Larianne Collins** kertoi väitöstutkimuksestaan, jossa hän tutki paperikarttojen ja digitaalisten karttojen käytön välisiä eroja. Toiset oppilaat tekivät harjoituksia julistekokoisten paperikarttojen avulla ja toiset samat harjoitukset GoogleEarth-ohjelmalla. Collinsin mukaan tilastollisesti merkitseviä eroja näiden kahden ryhmän välillä ei ollut: mikä tärkeintä, kumpikin tapa auttoi nuoria ajattelemaan tilallisesti.

Kirjailija ja aktivisti **Rebecca Solnit** ja **Joshua Jelly-Schapiro** kertoivat puolestaan julkaisemastaan *Infinite*-trilogiasta, johon sisältyvät taiteelliset karttakirjat San Franciscosta, New Orleansista ja New Yorkista. Näistä viimeksi mainittu julkaistaan tänä syksynä. San Franciscon atlaksessa on esimerkiksi ”Kuolema ja kauneus” -kartta (*Death and beauty*), joka esittää vuoden 2008 murhapaikat ja vuonna 2009 kartoitettujen, luonnossa uhanalaisen montereinsypressin kasvupaikat. Kaikki 99 murhapaikkaa sijoittuvat lähinnä San Franciscon itäosaan ja sypressit länsiosaan. New Orleansin atlaksessa on vastaavasti synkähkö kartta rantaviivasta. Kartan sanoma on, että New Orleansin rantaviivaa ei voida esittää tarkasti, koska kaupunki menettää jalkapallokentän verran maata joka tunti muun muassa maanvajoamisen takia. Tulevasta New Yorkin atlaksesta he antoivat esimakua näyttämällä ”Kaupunki laulaen” -kartan (*Singing the city*), johon on kerätty musiikkikappaleita ja niiden nimiä, jotka muistuttavat tavalla tai toisella New Yorkista. Heidän mukaansa jokainen tuntee New Yorkia musiikin ja populaarikulttuurin ansiosta, vaikka ei olisi koskaan siellä käynytäkään.

Esitelmät osoittivat kiinnostavalla tavalla, että toisinaan kartat ja kuvat voivatkin esittäytyä katsojalleen todellisuutta intensiivisempänä. Tämän havainnon voi ottaa ohjenuoraksi laajemminkin maantieteellisen tiedon esittämistä pohdittaessa.

MARKUS HILANDER